

مدل علی رابطه بین اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی و حساسیت طرد با رفتارهای مجرمانه تکانشی: نقش میانجی خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد

تاریخ ارسال: ۱۴۰۴/۱۰/۲۹

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۰۲/۲۸

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۳/۰۲

تاریخ چاپ اولیه: ۱۴۰۵/۰۳/۳۰

تاریخ چاپ نهایی: ۱۴۰۵/۱۰/۰۱

چکیده

رفتارهای مجرمانه تکانشی از جمله رفتارهای پرخطر و پیچیده‌ای هستند که تحت تأثیر عوامل شخصیتی، هیجانی و بین‌فردی قرار دارند و می‌توانند پیامدهای گسترده‌ای در حوزه سلامت روان و امنیت اجتماعی ایجاد کنند. هدف پژوهش حاضر بررسی مدل علی رابطه بین اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی و حساسیت طرد با رفتارهای مجرمانه تکانشی با نقش میانجی خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد بود. پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی مبتنی بر مدلیابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل افراد دارای سابقه رفتارهای پرخطر و تکانشی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و بازپروری شهر تهران در سال ۲۰۲۵ بود که از میان آنان ۴۲۰ نفر با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل مقیاس شخصیت مرزی، مقیاس تحمل ناکامی، پرسشنامه حساسیت طرد، مقیاس خشم خصیصه‌ای، آزمون شناسایی اختلالات مصرف مواد و مقیاس تکانشگری بارت بود. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS-27 و AMOS-26 و از طریق تحلیل همبستگی پیرسون، مدلیابی معادلات ساختاری و آزمون بوتاسترپ تحلیل شدند. نتایج نشان داد که اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی پایین و حساسیت طرد دارای اثر مستقیم و معنادار بر رفتارهای مجرمانه تکانشی بودند ($P < 0.001$). همچنین خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد نقش میانجی معناداری در روابط میان متغیرهای پیش‌بین و رفتارهای مجرمانه تکانشی ایفا کردند. شاخص‌های برازش مدل شامل $CFI = 0.95$ ، $GFI = 0.93$ و $RMSEA = 0.058$ بیانگر برازش مطلوب مدل پیشنهادی بودند. بیشترین اثر مستقیم بر رفتارهای مجرمانه تکانشی مربوط به خشم خصیصه‌ای بود. یافته‌های پژوهش نشان داد که ویژگی‌های شخصیت مرزی، ناتوانی در تحمل ناکامی و حساسیت نسبت به طرد اجتماعی از طریق افزایش خشم پایدار و گرایش به مصرف مواد، احتمال بروز رفتارهای مجرمانه تکانشی را افزایش می‌دهند. بر این اساس، مداخلات مبتنی بر تنظیم هیجان، کنترل خشم، بهبود تحمل ناکامی و درمان سوءمصرف مواد می‌توانند در کاهش رفتارهای تکانشی و خشونت‌آمیز مؤثر باشند.

کلیدواژگان: اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی، حساسیت طرد، خشم خصیصه‌ای، مصرف مواد، رفتارهای مجرمانه تکانشی

HEALTH PSYCHOLOGY AND BEHAVIORAL DISORDERS

روانشناسی سلامت و اختلالات رفتاری

سیده مینا جمعه زاده^{۱*}، رضا میرزاجانی^۲، میترا
غلامرضاییان^۳

۱. گروه روانشناسی بالینی، واحد اندیمشک، دانشگاه آزاد اسلامی، اندیمشک، ایران
۲. گروه حقوق، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران
۳. گروه روانشناسی بالینی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

* ایمیل نویسنده مسئول:

Mibajomezadeh5@gmail.com

شیوه استناددهی: جمعه زاده، سیده مینا، میرزاجانی، رضا، و غلامرضاییان، میترا. (۱۴۰۵). مدل علی رابطه بین اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی و حساسیت طرد با رفتارهای مجرمانه تکانشی: نقش میانجی خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد. *روانشناسی سلامت و اختلالات رفتاری*, ۴(۶), ۱۷-۱.

Causal Model of the Relationship Between Borderline Personality Disorder, Frustration Tolerance, and Rejection Sensitivity with Impulsive Criminal Behaviors: The Mediating Role of Trait Anger and Substance Use

Submit Date:
2026-01-19

Revise Date:
2026-05-18

Accept Date:
2026-05-23

Initial Publish Date:
2026-06-20

Final Publish Date:
2027-01-21

Abstract

Impulsive criminal behaviors are among the most complex high-risk behaviors influenced by personality, emotional, and interpersonal factors and may lead to serious psychological and social consequences. The present study aimed to investigate the causal relationship between borderline personality disorder, frustration tolerance, and rejection sensitivity with impulsive criminal behaviors through the mediating roles of trait anger and substance use. This study employed a descriptive-correlational design using structural equation modeling. The statistical population included individuals with histories of risky and impulsive behaviors referred to counseling and rehabilitation centers in Tehran in 2025, from whom 420 participants were selected using purposive sampling. Research instruments included the Borderline Personality Scale, Frustration Tolerance Scale, Rejection Sensitivity Questionnaire, Trait Anger Scale, Alcohol, Smoking and Substance Involvement Screening Test (ASSIST), and Barratt Impulsiveness Scale. Data were analyzed using SPSS-27 and AMOS-26 through Pearson correlation analysis, structural equation modeling, and bootstrapping procedures. The results indicated that borderline personality disorder, low frustration tolerance, and rejection sensitivity had significant direct effects on impulsive criminal behaviors ($P < 0.001$). Trait anger and substance use also played significant mediating roles in the relationships between predictor variables and impulsive criminal behaviors. Model fit indices including CFI=0.95, GFI=0.93, and RMSEA=0.058 demonstrated satisfactory model fit. Trait anger showed the strongest direct effect on impulsive criminal behaviors. The findings demonstrated that borderline personality features, low frustration tolerance, and sensitivity to social rejection increase the likelihood of impulsive criminal behaviors through elevated chronic anger and substance use tendencies. Therefore, interventions focused on emotion regulation, anger management, frustration tolerance enhancement, and substance abuse treatment may effectively reduce impulsive and violent behaviors.

Keywords: *Borderline personality disorder, frustration tolerance, rejection sensitivity, trait anger, substance use, impulsive criminal behaviors*

HEALTH PSYCHOLOGY
AND
BEHAVIORAL DISORDERS

روانشناسی سلامت و اختلالات رفتاری

Seyedeh Mina Jomezadeh^{1*}, Reza Mirzajani², Mitra Gholamrezaeian³

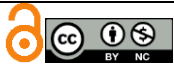
1. Department of Clinical Psychology, And.C., Islamic Azad University, Andimeshk, Iran

2. Department of Law, Ar.C., Islamic Azad University, Arak, Iran

3. Department of Clinical Psychology, Ahv.C., Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

*Corresponding Author's Email: Mibajomezadeh5@gmail.com

How to cite: Jomezadeh, S. M., Mirzajani, R., & Gholamrezaeian, M. (2027). Causal Model of the Relationship Between Borderline Personality Disorder, Frustration Tolerance, and Rejection Sensitivity with Impulsive Criminal Behaviors: The Mediating Role of Trait Anger and Substance Use. *Health Psychology and Behavioral Disorders*, 4(6), 1-17.

رفتارهای مجرمانه تکانشی یکی از پیچیده‌ترین و پرهزینه‌ترین اشکال رفتارهای ضد اجتماعی محسوب می‌شوند که پیامدهای فردی، خانوادگی و اجتماعی گسترده‌ای به همراه دارند. این رفتارها معمولاً بدون برنامه‌ریزی قبلی، تحت تأثیر هیجان‌های شدید و ناتوانی در کنترل تکانه‌ها بروز می‌کنند و اغلب با پرخاشگری، خشونت، مصرف مواد، رفتارهای پرخطر و آسیب به خود یا دیگران همراه هستند. پژوهشگران حوزه جرم‌شناسی و روان‌شناسی بالینی طی سال‌های اخیر تلاش کرده‌اند تا عوامل روان‌شناختی، شخصیتی و هیجانی دخیل در بروز این نوع رفتارها را شناسایی کنند تا از طریق مداخلات پیشگیرانه و درمانی بتوان از شدت و شیوع آن‌ها کاست (Lewis et al., 2023; Mazza et al., 2025). در این میان، اختلال شخصیت مرزی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین اختلالات شخصیت مرتبط با بی‌ثباتی هیجانی، تکانشگری و رفتارهای آسیب‌زا مورد توجه قرار گرفته است (Casale et al., 2021; Iqbal et al., 2020).

اختلال شخصیت مرزی با الگوی فراگیر بی‌ثباتی در هیجان، روابط بین‌فردی، خودانگاره و رفتار مشخص می‌شود و افراد مبتلا معمولاً در کنترل هیجان‌ها، تحمل ناکامی و تنظیم تکانه‌ها با دشواری جدی مواجه هستند (McQuaid et al., 2024; Mendoza et al., 2025). این افراد اغلب واکنش‌های هیجانی شدید، خشم انفجاری، رفتارهای پرخطر و گرایش به مصرف مواد را تجربه می‌کنند و همین ویژگی‌ها احتمال ورود آنان به رفتارهای مجرمانه را افزایش می‌دهد (Francis et al., 2024; Tsyngauz et al., 2023). مطالعات متعدد نشان داده‌اند که ویژگی‌های شخصیت مرزی با خشونت، پرخاشگری، رفتارهای ضد اجتماعی و ارتکاب جرائم تکانشی ارتباط مستقیم دارد (Fernández-Muñoz et al., 2024; Mansoor et al., 2022). افزون بر این، افراد دارای اختلال شخصیت مرزی اغلب در تفسیر موقعیت‌های اجتماعی دچار سوگیری‌های شناختی بوده و در مواجهه با تهدیدهای بین‌فردی واکنش‌های شدید و ناسازگارانه نشان می‌دهند (Farají & Oğur, 2023; Huang, 2023).

پژوهش‌های جدید نشان داده‌اند که خشم خصیصه‌ای یکی از مهم‌ترین سازوکارهای روان‌شناختی در ارتباط بین اختلال شخصیت مرزی و رفتارهای پرخاشگرانه است. افراد دارای ویژگی‌های مرزی معمولاً آستانه تحمل پایینی در برابر ناکامی و طرد دارند و همین مسئله سبب می‌شود در موقعیت‌های تنش‌زا به‌سرعت دچار خشم شدید شوند (Bertsch et al., 2021; McGonigal & Dixon-Gordon, 2020). خشم خصیصه‌ای به آمادگی پایدار فرد برای تجربه و ابراز خشم اشاره دارد و یکی از عوامل کلیدی در بروز رفتارهای تکانشی و خشونت‌آمیز محسوب می‌شود (Girasek et al., 2022; Paulus et al., 2021). یافته‌های پژوهشی حاکی از آن است که افراد دارای خشم خصیصه‌ای بالا در مقایسه با دیگران، کنترل رفتاری ضعیف‌تر، تکانشگری بیشتر و آمادگی بالاتری برای ارتکاب رفتارهای مجرمانه دارند (Lewis et al., 2023; Volpe et al., 2022).

در کنار اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی نیز از جمله متغیرهایی است که نقش مهمی در شکل‌گیری رفتارهای تکانشی و مجرمانه دارد. تحمل ناکامی به توانایی فرد در تحمل شرایط ناخوشایند، ناکامی‌ها و محدودیت‌ها بدون بروز واکنش‌های شدید هیجانی اشاره دارد. افرادی که تحمل ناکامی پایینی دارند معمولاً در مواجهه با موانع یا محرومیت‌ها، واکنش‌های هیجانی شدید، پرخاشگرانه و تکانشی نشان می‌دهند (Baek et al., 2022; Mazza et al., 2025). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که کاهش تحمل ناکامی با سوءمصرف مواد، خشونت بین‌فردی، رفتارهای ضداجتماعی و مشکلات تنظیم هیجان ارتباط دارد (Lang et al., 2024; Paulus et al., 2021). به‌ویژه در نوجوانان و جوانان دارای ویژگی‌های ضد اجتماعی، ناکامی‌های مکرر می‌تواند زمینه‌ساز خشم، انتقام‌جویی و رفتارهای مجرمانه شود (Pantoja et al., 2023a; Walters, 2020).

یکی دیگر از متغیرهای مؤثر در بروز رفتارهای تکانشی، حساسیت طرد است. حساسیت طرد به گرایش فرد برای انتظار، ادراک و واکنش شدید نسبت به طرد اجتماعی اشاره دارد. افراد دارای حساسیت طرد بالا معمولاً موقعیت‌های اجتماعی را تهدیدآمیز تفسیر می‌کنند و نسبت به نشانه‌های احتمالی طرد، واکنش‌های هیجانی شدید نشان می‌دهند (McQuaid et al., 2024; Paulus et al., 2021). این ویژگی در

افراد دارای اختلال شخصیت مرزی بسیار شایع است و اغلب با پرخاشگری، بی‌ثباتی روابط و رفتارهای انتقام‌جویانه همراه می‌شود (Grobbink et al., 2022; Hajfiroozabadi et al., 2023). مطالعات نشان داده‌اند که حساسیت طرد می‌تواند از طریق افزایش خشم، احساس شرم و ناکامی، احتمال رفتارهای خشونت‌آمیز و مجرمانه را افزایش دهد (Čekić, 2024; Pantoja et al., 2023b). در سال‌های اخیر، پژوهشگران به نقش تجربه‌های آسیب‌زای کودکی در شکل‌گیری ویژگی‌های شخصیتی ناسازگار و رفتارهای مجرمانه توجه ویژه‌ای نشان داده‌اند. تجربه‌هایی مانند سوءاستفاده جسمی، عاطفی، غفلت و خشونت خانوادگی می‌توانند به ایجاد بی‌ثباتی هیجانی، تکانشگری و اختلالات شخصیت منجر شوند (Baglivio et al., 2020; Cruz et al., 2022). یافته‌ها نشان داده‌اند که تجربه‌های آسیب‌زای دوران کودکی با افزایش احتمال بروز اختلال شخصیت مرزی، سوءمصرف مواد و رفتارهای مجرمانه در بزرگسالی مرتبط هستند (Jiang & Zhang, 2023; Li et al., 2023). همچنین برخی پژوهش‌ها بیان کرده‌اند که افراد دارای سابقه آسیب‌های کودکی معمولاً تحمل ناکامی پایین‌تر و حساسیت بیشتری نسبت به طرد و ناکامی دارند (Hesselink, 2023; Moreira et al., 2022). مصرف مواد نیز یکی از مهم‌ترین عوامل مرتبط با رفتارهای مجرمانه تکانشی محسوب می‌شود. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که سوءمصرف مواد می‌تواند از طریق کاهش کنترل شناختی، افزایش تکانشگری و تضعیف تنظیم هیجان، احتمال ارتکاب رفتارهای خشونت‌آمیز و مجرمانه را افزایش دهد (Hudon et al., 2023; Sontate et al., 2021). افراد دارای اختلال شخصیت مرزی به دلیل بی‌ثباتی هیجانی و ناتوانی در مدیریت هیجان‌ها، بیش از دیگران در معرض گرایش به مصرف مواد قرار دارند (Edwards et al., 2021; Lind et al., 2024). همچنین همبودی اختلال شخصیت مرزی و اختلال مصرف مواد معمولاً با شدت بیشتر رفتارهای پرخاشگرانه، خشونت و جرائم تکانشی همراه است (Francis et al., 2024; Tsyngauz et al., 2023). برخی مطالعات حتی نشان داده‌اند که مصرف موادی مانند الکل و کانابیس می‌تواند مستقیماً سطح پرخاشگری و رفتارهای خشونت‌آمیز را افزایش دهد (Hudon et al., 2023; Sontate et al., 2021). از سوی دیگر، نظریه‌های جدید روان‌شناسی جرم بر نقش تعامل عوامل شخصیتی، هیجانی و محیطی در شکل‌گیری رفتارهای مجرمانه تأکید دارند. بر اساس این دیدگاه‌ها، رفتار مجرمانه صرفاً حاصل یک ویژگی شخصیتی خاص نیست، بلکه نتیجه تعامل پیچیده میان تجربه‌های آسیب‌زا، تنظیم هیجان، تکانشگری، شناخت اجتماعی و مصرف مواد است (Lewis et al., 2023; Mazza et al., 2025). در این چارچوب، اختلال شخصیت مرزی می‌تواند از طریق کاهش تحمل ناکامی و افزایش حساسیت طرد، زمینه‌ساز خشم شدید و گرایش به مصرف مواد شود و در نهایت احتمال رفتارهای مجرمانه تکانشی را افزایش دهد (Bertsch et al., 2021; McGonigal & Dixon-Gordon, 2020). پژوهش‌های انجام‌شده در حوزه جرم‌شناسی و روان‌شناسی قانونی نیز نشان داده‌اند که بسیاری از مجرمان دارای ویژگی‌های شخصیت مرزی، تکانشگری بالا و مشکلات تنظیم هیجان هستند (Girasek et al., 2022; Yousefi & Talib, 2022). افزون بر این، مطالعات مربوط به خشونت خانگی، قتل‌های خانوادگی و رفتارهای جنسی پرخطر نشان داده‌اند که بی‌ثباتی هیجانی، احساس طرد و خشم مزمن از جمله عوامل مهم در شکل‌گیری این رفتارها محسوب می‌شوند (Grobbink et al., 2023; Kamińska, 2022). در چنین شرایطی، بررسی سازوکارهای میانجی مانند خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد می‌تواند درک دقیق‌تری از مسیرهای منتهی به رفتارهای مجرمانه فراهم کند. اگرچه مطالعات متعددی به بررسی ارتباط اختلال شخصیت مرزی، خشم، تکانشگری و رفتارهای پرخاشگرانه پرداخته‌اند، اما هنوز خلأهای قابل توجهی در زمینه بررسی همزمان نقش تحمل ناکامی، حساسیت طرد، خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد در قالب یک مدل علی جامع وجود دارد. بسیاری از پژوهش‌های پیشین تنها بر یک یا دو متغیر متمرکز بوده‌اند و کمتر مطالعه‌ای روابط پیچیده و چندمتغیری میان این سازه‌ها را در قالب مدل‌یابی معادلات ساختاری بررسی کرده است (Mendoza et al., 2025; Tomasetti et al., 2024). علاوه بر این، تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی می‌تواند در نحوه بروز رفتارهای تکانشی و مجرمانه نقش داشته باشد و ضرورت انجام پژوهش‌های بومی در جامعه ایرانی را برجسته سازد (Farají & Oğur, 2023; Yousefi & Talib, 2022).

با توجه به اهمیت روزافزون رفتارهای خشونت‌آمیز و تکانشی در جوامع معاصر، شناسایی عوامل روان‌شناختی زیربنایی این رفتارها می‌تواند در طراحی برنامه‌های پیشگیری، مداخلات درمانی و سیاست‌گذاری‌های حوزه سلامت روان و جرم‌شناسی نقش مؤثری ایفا کند. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل علی رابطه بین اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی و حساسیت طرد با رفتارهای مجرمانه تکانشی با نقش میانجی خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد انجام شد.

روش‌شناسی

این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی و مبتنی بر مدل‌یابی معادلات ساختاری بود که با هدف بررسی روابط علی بین اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی، حساسیت طرد، خشم خصیصه‌ای، مصرف مواد و رفتارهای مجرمانه تکانشی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی افراد دارای سابقه رفتارهای پرخطر و پرونده‌های مرتبط با جرائم تکانشی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره، کلینیک‌های روان‌شناختی و مراکز بازپروری شهر تهران در سال ۲۰۲۵ بود. با توجه به ماهیت مدل‌یابی معادلات ساختاری و تعداد متغیرهای پژوهش، حجم نمونه ۴۲۰ نفر در نظر گرفته شد که با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند و در دسترس انتخاب شدند. معیارهای ورود به پژوهش شامل داشتن سن بین ۱۸ تا ۴۵ سال، توانایی خواندن و نوشتن، رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش و داشتن سابقه حداقل یک رفتار تکانشی یا پرخطر در دو سال اخیر بود. همچنین افرادی که دارای اختلالات شدید روان‌پریشی، ناتوانی شناختی شدید یا مصرف داروهای روان‌پزشکی با اثرات شناختی شدید بودند از مطالعه کنار گذاشته شدند. پس از اخذ مجوزهای لازم و رعایت اصول اخلاق پژوهش، پرسشنامه‌ها به صورت حضوری در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت و اطلاعات جمع‌آوری شد. به آزمودنی‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات آنان محرمانه باقی خواهد ماند و نتایج صرفاً در راستای اهداف علمی استفاده می‌شود.

پرسشنامه شخصیت مرزی لیشمن (**Borderline Personality Scale**) توسط لیشمن در سال ۱۹۹۳ طراحی شد و برای سنجش ویژگی‌ها و نشانه‌های اختلال شخصیت مرزی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این ابزار شامل ۲۴ گویه است که ابعاد مختلفی مانند بی‌ثباتی هیجانی، تکانشگری، احساس پوچی، روابط ناپایدار و مشکلات هویتی را ارزیابی می‌کند. شیوه نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از «کاملاً مخالفم» تا «کاملاً موافقم» انجام می‌شود و نمرات بالاتر نشان‌دهنده شدت بیشتر ویژگی‌های شخصیت مرزی است. مطالعات متعدد روایی‌ساز و همگرایی مطلوب این ابزار را تأیید کرده‌اند و ضریب پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ در پژوهش‌های مختلف بیشتر از ۰,۸۰ گزارش شده است.

برای سنجش تحمل ناکامی از مقیاس تحمل ناکامی هارینگتون (**Frustration Discomfort Scale**) که توسط هارینگتون در سال ۲۰۰۵ طراحی شد استفاده گردید. این مقیاس دارای ۲۸ گویه و چهار خرده‌مقیاس شامل تحمل هیجانی، تحمل ناراحتی، استحقاق و تحمل پیشرفت است. پاسخ‌دهی به گویه‌ها بر اساس طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای انجام می‌شود و نمرات بالاتر نشان‌دهنده تحمل ناکامی پایین‌تر و آسیب‌پذیری بیشتر در برابر ناکامی است. این ابزار در مطالعات داخلی و خارجی از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار بوده و ضرایب آلفای کرونباخ برای خرده‌مقیاس‌های آن بین ۰,۷۴ تا ۰,۸۹ گزارش شده است.

به منظور ارزیابی حساسیت طرد از پرسشنامه حساسیت به طرد داوئی و فلدمن (**Rejection Sensitivity Questionnaire**) که در سال ۱۹۹۶ تدوین شده است استفاده شد. این پرسشنامه شامل ۱۸ موقعیت بین‌فردی است که در هر موقعیت دو مؤلفه اضطراب ناشی از طرد و انتظار طرد را می‌سنجد. نمره کلی از حاصل ضرب میزان اضطراب در احتمال انتظار طرد به دست می‌آید و نمرات بالاتر بیانگر حساسیت بیشتر نسبت به طرد بین‌فردی است. پژوهش‌های متعدد ویژگی‌های روان‌سنجی مطلوب این ابزار را تأیید کرده‌اند و پایایی آن در مطالعات مختلف با آلفای کرونباخ بالاتر از ۰,۸۵ گزارش شده است.

برای سنجش خشم خصیصه‌ای از فرم صفت خشم پرسشنامه حالت-صفت خشم اسپیلبرگر (**State-Trait Anger Expression Inventory-2**) استفاده شد که توسط اسپیلبرگر در سال ۱۹۹۹ طراحی گردید. بخش خشم خصیصه‌ای این پرسشنامه شامل ۱۰ گویه است که میزان آمادگی پایدار فرد برای تجربه خشم را ارزیابی می‌کند. پاسخ‌ها در قالب طیف لیکرت چهاردرجه‌ای از «تقریباً هرگز» تا «تقریباً همیشه» نمره‌گذاری می‌شوند. نمرات بالاتر نشان‌دهنده سطح بالاتر خشم خصیصه‌ای است. این ابزار از پرکاربردترین مقیاس‌های سنجش خشم در پژوهش‌های روان‌شناختی محسوب می‌شود و روایی و پایایی آن در جمعیت‌های مختلف تأیید شده است؛ به‌گونه‌ای که ضرایب آلفای کرونباخ آن معمولاً بیشتر از ۰,۸۰ گزارش شده است.

به‌منظور سنجش مصرف مواد از آزمون شناسایی اختلالات مصرف مواد سازمان بهداشت جهانی (ASSIST) استفاده شد که توسط گروه تحقیقاتی سازمان جهانی بهداشت در سال ۲۰۰۲ تدوین گردید. این ابزار شامل ۸ سؤال درباره میزان و الگوی مصرف مواد مختلف از جمله الکل، دخانیات، کانابیس، محرک‌ها، آرام‌بخش‌ها و مواد افیونی است. نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس فراوانی و شدت مصرف انجام می‌شود و نمرات بالاتر نشان‌دهنده خطر بیشتر مصرف مواد و وابستگی احتمالی است. مطالعات مختلف روایی محتوایی، همزمان و سازه این ابزار را تأیید کرده‌اند و ضرایب پایایی آن در اغلب پژوهش‌ها مطلوب گزارش شده است.

برای ارزیابی رفتارهای مجرمانه تکانشی از مقیاس رفتارهای تکانشی بارت و پاتون (**Barratt Impulsiveness Scale-11**) که توسط پاتون، استنفورد و بارت در سال ۱۹۹۵ بازنگری شد استفاده گردید. این پرسشنامه دارای ۳۰ گویه و سه خرده‌مقیاس تکانشگری شناختی، تکانشگری حرکتی و فقدان برنامه‌ریزی است. پاسخ‌ها بر اساس طیف لیکرت چهاردرجه‌ای نمره‌گذاری می‌شوند و نمرات بالاتر بیانگر سطوح بیشتر تکانشگری و آمادگی برای رفتارهای تکانشی و پرخطر است. این مقیاس یکی از معتبرترین ابزارهای سنجش تکانشگری در پژوهش‌های بالینی و جرم‌شناختی محسوب می‌شود و مطالعات متعدد، روایی و پایایی مطلوب آن را تأیید کرده‌اند.

داده‌های جمع‌آوری شده پس از بررسی اولیه و حذف پرسشنامه‌های ناقص وارد نرم‌افزارهای **SPSS-27** و **AMOS-26** شدند. در بخش آمار توصیفی از شاخص‌هایی مانند میانگین، انحراف معیار، چولگی و کشیدگی استفاده شد. پیش‌فرض‌های مدل‌یابی معادلات ساختاری شامل نرمال بودن داده‌ها، استقلال خطاها و نبود هم‌خطی چندگانه بررسی گردید. برای آزمون روابط بین متغیرها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد و به‌منظور بررسی برازش مدل علی پیشنهادی از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری با برآورد حداکثر درست‌نمایی استفاده گردید. همچنین جهت بررسی نقش میانجی خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد از روش بوت‌استرپ با ۵۰۰۰ بازنمونه‌گیری استفاده شد. شاخص‌های برازش مدل شامل نسبت کای‌اسکوئر به درجه آزادی، شاخص برازش تطبیقی، شاخص نیکویی برازش، شاخص برازش افزایشی و ریشه میانگین مجذورات خطای تقریب مورد ارزیابی قرار گرفتند.

یافته‌ها

یافته‌های جمعیت‌شناختی نشان داد که از مجموع ۴۲۰ شرکت‌کننده پژوهش، ۲۶۸ نفر (۶۳,۸ درصد) مرد و ۱۵۲ نفر (۳۶,۲ درصد) زن بودند. میانگین سنی آزمودنی‌ها ۳۱,۷۴ سال با انحراف معیار ۷,۹۲ بود و دامنه سنی آنان بین ۱۸ تا ۴۵ سال قرار داشت. از نظر وضعیت تأهل، ۲۱۴ نفر (۵۰,۹ درصد) مجرد، ۱۷۳ نفر (۴۱,۲ درصد) متأهل و ۳۳ نفر (۷,۹ درصد) مطلقه یا جدانشده بودند. همچنین از لحاظ سطح تحصیلات، ۹۶ نفر (۲۲,۹ درصد) دارای تحصیلات زیر دیپلم، ۱۷۱ نفر (۴۰,۷ درصد) دیپلم، ۱۱۸ نفر (۲۸,۱ درصد) کارشناسی و ۳۵ نفر (۸,۳ درصد) دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و بالاتر بودند. بررسی سابقه مصرف مواد نشان داد که ۲۴۷ نفر (۵۸,۸ درصد) دارای سابقه مصرف حداقل یک ماده روان‌گردان یا مخدر بودند و ۱۷۳ نفر (۴۱,۲ درصد) سابقه‌ای از مصرف مستمر مواد گزارش نکردند. علاوه بر این، میانگین سابقه ارتکاب رفتارهای تکانشی و پرخطر در نمونه پژوهش ۴,۸۳ سال با انحراف معیار ۲,۶۱ گزارش شد که بیانگر شیوع نسبتاً بالای رفتارهای تکانشی در جامعه مورد مطالعه بود.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی و ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	1	2	3	4	5	6
1. اختلال شخصیت مرزی	71.38	11.42	1					
2. تحمل ناکامی	63.91	10.37	0.54	1				
3. حساسیت طرد	58.47	9.85	0.61	0.49	1			
4. خشم خصیصه‌ای	29.53	6.41	0.67	0.58	0.63	1		
5. مصرف مواد	24.18	8.27	0.51	0.43	0.48	0.59	1	
6. رفتارهای مجرمانه تکانشی	78.64	13.58	0.72	0.55	0.66	0.74	0.69	1

نتایج جدول ۱ نشان داد که تمامی متغیرهای پژوهش دارای همبستگی مثبت و معنادار با رفتارهای مجرمانه تکانشی بودند. بیشترین ضریب همبستگی مربوط به رابطه خشم خصیصه‌ای با رفتارهای مجرمانه تکانشی (۰,۷۴) و پس از آن اختلال شخصیت مرزی با رفتارهای مجرمانه تکانشی (۰,۷۲) بود. همچنین حساسیت طرد و مصرف مواد نیز همبستگی نسبتاً بالایی با رفتارهای مجرمانه تکانشی نشان دادند. یافته‌ها بیانگر آن بود که افزایش ویژگی‌های شخصیت مرزی، کاهش تحمل ناکامی، افزایش حساسیت نسبت به طرد، افزایش خشم خصیصه‌ای و مصرف بیشتر مواد با افزایش احتمال بروز رفتارهای مجرمانه تکانشی همراه است. از سوی دیگر، ضرایب همبستگی بین متغیرهای پیش‌بین و میانجی نیز در سطح مطلوب و معنادار قرار داشتند که زمینه مناسب برای آزمون مدل علی و تحلیل معادلات ساختاری را فراهم ساخت.

جدول ۲. شاخص‌های برازش مدل علی رابطه بین اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی، حساسیت طرد، خشم خصیصه‌ای، مصرف مواد و

رفتارهای مجرمانه تکانشی

شاخص برازش	مقدار به دست آمده	مقدار مطلوب
χ^2 .df	2.41	کمتر از ۳
GFI	0.93	بیشتر از ۰,۹۰
AGFI	0.91	بیشتر از ۰,۹۰
CFI	0.95	بیشتر از ۰,۹۰
IFI	0.95	بیشتر از ۰,۹۰
NFI	0.92	بیشتر از ۰,۹۰
TLI	0.94	بیشتر از ۰,۹۰
RMSEA	0.058	کمتر از ۰,۰۸

نتایج جدول ۲ نشان داد که مدل نهایی پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار بود. نسبت کای اسکوئر به درجه آزادی برابر با ۲,۴۱ به دست آمد که در محدوده قابل قبول قرار داشت. همچنین شاخص‌های برازش تطبیقی، افزایشی و نیکویی برازش همگی بالاتر از ۰,۹۰ بودند که بیانگر کفایت مدل پیشنهادی در تبیین روابط میان متغیرها بود. مقدار RMSEA نیز برابر با ۰,۰۵۸ گزارش شد که نشان‌دهنده خطای تقریب پایین

و برازش مناسب مدل است. بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که ساختار علی طراحی شده توانایی مناسبی در تبیین رفتارهای مجرمانه تکانشی بر اساس اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی و حساسیت طرد با میانجی‌گری خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد دارد.

جدول ۳. ضرایب مسیر مستقیم متغیرهای پژوهش در مدل علی

مسیر	ضریب استاندارد β	خطای استاندارد	مقدار t	سطح معناداری
اختلال شخصیت مرزی ← خشم خصیصه‌ای	0.49	0.05	8.74	0.001
تحمل ناکامی ← خشم خصیصه‌ای	0.36	0.04	6.53	0.001
حساسیت طرد ← خشم خصیصه‌ای	0.41	0.05	7.12	0.001
اختلال شخصیت مرزی ← مصرف مواد	0.33	0.06	5.41	0.001
حساسیت طرد ← مصرف مواد	0.29	0.05	4.88	0.001
خشم خصیصه‌ای ← رفتارهای مجرمانه تکانشی	0.44	0.04	8.95	0.001
مصرف مواد ← رفتارهای مجرمانه تکانشی	0.38	0.05	7.61	0.001
اختلال شخصیت مرزی ← رفتارهای مجرمانه تکانشی	0.31	0.05	5.96	0.001
تحمل ناکامی ← رفتارهای مجرمانه تکانشی	0.24	0.04	4.57	0.001
حساسیت طرد ← رفتارهای مجرمانه تکانشی	0.28	0.05	5.03	0.001

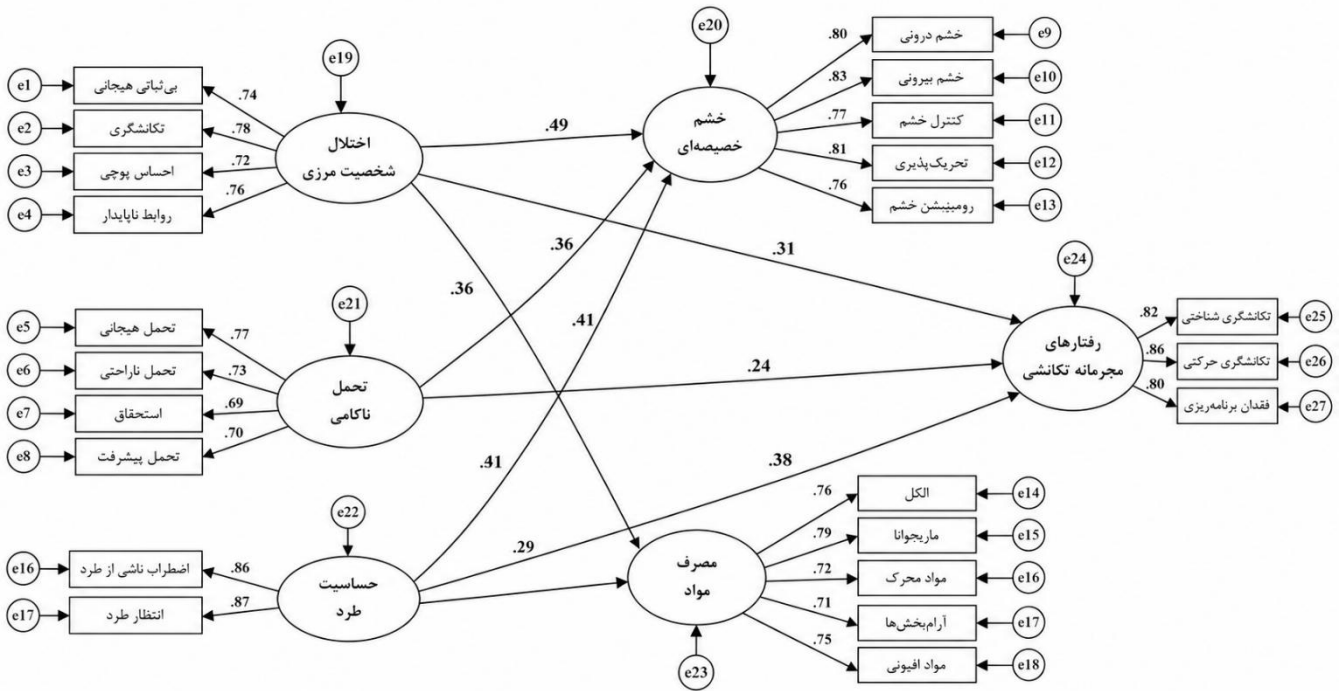
مطابق یافته‌های جدول ۳، تمامی مسیرهای مستقیم مدل در سطح 0.001 معنادار بودند. اختلال شخصیت مرزی بیشترین اثر مستقیم را بر خشم خصیصه‌ای داشت و نشان داد افرادی که ویژگی‌های شدیدتر شخصیت مرزی را تجربه می‌کنند، سطح بالاتری از خشم پایدار و مزمن را نیز نشان می‌دهند. همچنین حساسیت طرد و تحمل ناکامی نیز به صورت مستقیم خشم خصیصه‌ای را پیش‌بینی کردند. در بخش دیگر مدل، خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد تأثیر مثبت و معناداری بر رفتارهای مجرمانه تکانشی داشتند، به گونه‌ای که افزایش خشم پایدار و گرایش به مصرف مواد با افزایش رفتارهای مجرمانه ناگهانی، پرخطر و تکانشی همراه بود. افزون بر این، متغیرهای اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی و حساسیت طرد علاوه بر اثرات غیرمستقیم، دارای اثرات مستقیم معنادار بر رفتارهای مجرمانه تکانشی بودند که نشان‌دهنده نقش چندبعدی این سازه‌ها در شکل‌گیری رفتارهای مجرمانه است.

جدول ۴. نتایج آزمون بوت‌استرپ برای بررسی اثرات غیرمستقیم متغیرها با میانجی‌گری خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد

مسیر غیرمستقیم	اثر غیرمستقیم	بوت پایین	بوت بالا	سطح معناداری
اختلال شخصیت مرزی ← خشم خصیصه‌ای ← رفتارهای مجرمانه تکانشی	0.22	0.14	0.31	0.001
تحمل ناکامی ← خشم خصیصه‌ای ← رفتارهای مجرمانه تکانشی	0.16	0.09	0.24	0.001
حساسیت طرد ← خشم خصیصه‌ای ← رفتارهای مجرمانه تکانشی	0.18	0.11	0.27	0.001
اختلال شخصیت مرزی ← مصرف مواد ← رفتارهای مجرمانه تکانشی	0.13	0.07	0.21	0.001
حساسیت طرد ← مصرف مواد ← رفتارهای مجرمانه تکانشی	0.11	0.05	0.18	0.001

نتایج جدول ۴ نشان داد که تمامی اثرات غیرمستقیم مدل از طریق خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد معنادار بودند، زیرا فاصله اطمینان بوت‌استرپ در هیچ‌یک از مسیرها شامل صفر نبود. بیشترین اثر غیرمستقیم مربوط به مسیر اختلال شخصیت مرزی از طریق خشم خصیصه‌ای

بر رفتارهای مجرمانه تکانشی بود. این یافته نشان می‌دهد که بخش مهمی از تأثیر ویژگی‌های شخصیت مرزی بر رفتارهای مجرمانه از طریق افزایش سطح خشم پایدار و مزمن منتقل می‌شود. همچنین مصرف مواد نیز به‌عنوان یک میانجی معنادار عمل کرد و نشان داد که افراد دارای حساسیت طرد و ویژگی‌های مرزی بیشتر، احتمال بالاتری برای گرایش به مصرف مواد داشته و این عامل به افزایش رفتارهای مجرمانه تکانشی منجر می‌شود. در مجموع، یافته‌های میانجی‌گری بیانگر آن بود که خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد نقش اساسی در انتقال اثرات روان‌شناختی متغیرهای شخصیتی و هیجانی به رفتارهای مجرمانه تکانشی ایفا می‌کنند.

شکل ۱. مدل نهایی روابط علی بین اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی، حساسیت طرد، خشم خصیصه‌ای، مصرف مواد و رفتارهای مجرمانه تکانشی

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی مدل علی رابطه بین اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی و حساسیت طرد با رفتارهای مجرمانه تکانشی با نقش میانجی خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی پایین و حساسیت طرد به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم با رفتارهای مجرمانه تکانشی ارتباط مثبت و معنادار دارند. همچنین نتایج نشان داد که خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد نقش میانجی معناداری در رابطه میان متغیرهای پیش‌بین و رفتارهای مجرمانه تکانشی ایفا می‌کنند. در مجموع، مدل پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار بود و توانست بخش قابل توجهی از واریانس رفتارهای مجرمانه تکانشی را تبیین کند.

یکی از مهم‌ترین یافته‌های پژوهش حاضر، نقش مستقیم اختلال شخصیت مرزی در پیش‌بینی رفتارهای مجرمانه تکانشی بود. این یافته نشان می‌دهد که افراد دارای ویژگی‌های شدیدتر شخصیت مرزی، آمادگی بیشتری برای بروز رفتارهای تکانشی، پرخاشگرانه و ضد اجتماعی دارند. این نتیجه با یافته‌های پژوهش‌های پیشین همسو است که اختلال شخصیت مرزی را یکی از مهم‌ترین پیش‌بین‌های خشونت، رفتارهای پرخطر و جرائم تکانشی معرفی کرده‌اند (Fernández-Muñoz et al., 2024; Mansoor et al., 2022). افراد دارای اختلال شخصیت مرزی

معمولاً از بی‌ثباتی هیجانی، تکانشگری، احساس پوچی و دشواری در کنترل هیجان‌ها رنج می‌برند و همین ویژگی‌ها احتمال رفتارهای ناگهانی و آسیب‌زا را در آنان افزایش می‌دهد (Casale et al., 2021; Iqbal et al., 2020). همچنین پژوهش‌های انجام‌شده بر روی جمعیت‌های زندانی و بزهدار نشان داده‌اند که ویژگی‌های مرزی با سطوح بالاتر رفتارهای خشونت‌آمیز، سوء‌مصرف مواد و رفتارهای ضداجتماعی همراه است (Edwards et al., 2021; Yousefi & Talib, 2022). از منظر نظری نیز می‌توان بیان کرد که ناپایداری هیجانی و ضعف در تنظیم هیجان موجب می‌شود افراد دارای شخصیت مرزی در مواجهه با تعارض‌ها و ناکامی‌ها به‌صورت تکانشی و بدون ارزیابی پیامدها واکنش نشان دهند.

یافته دیگر پژوهش حاضر نشان داد که تحمل ناکامی پایین به‌طور مستقیم رفتارهای مجرمانه تکانشی را پیش‌بینی می‌کند. این نتیجه با پژوهش‌های انجام‌شده در حوزه رفتارهای پرخطر و تنظیم هیجان همخوانی دارد (Baek et al., 2022; Lang et al., 2024). افرادی که تحمل ناکامی پایینی دارند معمولاً در مواجهه با محدودیت‌ها، موانع یا ناکامی‌های روزمره دچار خشم شدید، تحریک‌پذیری و واکنش‌های هیجانی انفجاری می‌شوند. چنین افرادی توانایی اندکی برای تأخیر در ارضای نیازها دارند و همین مسئله احتمال بروز رفتارهای تکانشی و خشونت‌آمیز را در آنان افزایش می‌دهد (Mazza et al., 2025; Paulus et al., 2021). در تبیین این یافته می‌توان گفت که تحمل ناکامی پایین باعث کاهش ظرفیت شناختی و هیجانی فرد در کنترل رفتار شده و زمینه را برای پاسخ‌های آنی و غیرمنطقی فراهم می‌کند. از سوی دیگر، ناکامی‌های مکرر می‌توانند احساس درماندگی، خشم و خصومت را در فرد افزایش دهند و این چرخه در نهایت به بروز رفتارهای مجرمانه منجر شود.

نتایج پژوهش همچنین نشان داد که حساسیت طرد دارای تأثیر مستقیم و معنادار بر رفتارهای مجرمانه تکانشی است. این یافته با مطالعاتی که بر نقش تهدیدهای بین‌فردی و ادراک طرد در شکل‌گیری رفتارهای پرخاشگرانه تأکید کرده‌اند همسو است (Čekić, 2024; Grobbink et al., 2023). افراد دارای حساسیت طرد بالا معمولاً موقعیت‌های اجتماعی را تهدیدآمیز ادراک می‌کنند و حتی نشانه‌های مبهم را به‌عنوان طرد یا بی‌ارزشی تفسیر می‌نمایند. چنین تفسیری می‌تواند منجر به افزایش خشم، خصومت و رفتارهای انتقام‌جویانه شود (Hajfiroozabadi et al., 2022; Pantoja et al., 2023a). افزون بر این، حساسیت طرد در افراد دارای اختلال شخصیت مرزی بسیار شایع است و معمولاً با روابط ناپایدار، واکنش‌های هیجانی شدید و تکانشگری همراه است (Farajī & Oğur, 2023; McQuaid et al., 2024). در نتیجه، افرادی که نسبت به طرد اجتماعی حساس‌تر هستند، در موقعیت‌های تعارض‌آمیز احتمال بیشتری برای بروز رفتارهای خشونت‌آمیز و تکانشی دارند.

یکی از یافته‌های مهم پژوهش حاضر، نقش میانجی خشم خصیصه‌ای در رابطه میان اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی، حساسیت طرد و رفتارهای مجرمانه تکانشی بود. این یافته نشان می‌دهد که بخش مهمی از تأثیر عوامل شخصیتی و هیجانی بر رفتارهای مجرمانه از طریق افزایش خشم پایدار و مزمن منتقل می‌شود. این نتیجه با یافته‌های پژوهش‌های پیشین همسو است که خشم خصیصه‌ای را عامل مرکزی در بروز رفتارهای خشونت‌آمیز و پرخاشگرانه دانسته‌اند (Bertsch et al., 2021; McGonigal & Dixon-Gordon, 2020). افراد دارای اختلال شخصیت مرزی معمولاً در تنظیم هیجان‌های منفی به‌ویژه خشم با دشواری مواجه هستند و در شرایط تنش‌زا به‌سرعت دچار برانگیختگی هیجانی می‌شوند (Girasek et al., 2022; Paulus et al., 2021). این وضعیت می‌تواند کنترل شناختی را تضعیف کرده و احتمال واکنش‌های ناگهانی و مجرمانه را افزایش دهد. همچنین افرادی که تحمل ناکامی پایینی دارند یا نسبت به طرد حساس هستند، در مواجهه با ناکامی‌های اجتماعی و هیجانی بیشتر مستعد تجربه خشم شدید می‌شوند و همین خشم می‌تواند به رفتارهای تکانشی و پرخاشگرانه منجر شود.

نتایج پژوهش حاضر همچنین نشان داد که مصرف مواد نقش میانجی معناداری در رابطه میان متغیرهای پیش‌بین و رفتارهای مجرمانه تکانشی دارد. این یافته با مطالعات متعددی که بر ارتباط میان سوء‌مصرف مواد، تکانشگری و خشونت تأکید کرده‌اند همخوانی دارد (Hudon et al.,

2021; Sontate et al., 2023). مصرف مواد معمولاً با کاهش مهار رفتاری، اختلال در قضاوت و افزایش واکنش‌های هیجانی همراه است و می‌تواند احتمال رفتارهای مجرمانه را افزایش دهد (Francis et al., 2024; Lind et al., 2024). افزون بر این، افراد دارای اختلال شخصیت مرزی اغلب برای کاهش تنش‌های هیجانی و احساس پوچی به مصرف مواد روی می‌آورند و این مسئله چرخه‌ای از تکانشگری، وابستگی و رفتارهای ضد اجتماعی ایجاد می‌کند (Edwards et al., 2021; Tsyngauz et al., 2023). از منظر روان‌شناختی، مصرف مواد می‌تواند به‌عنوان راهبردی ناکارآمد برای مقابله با هیجان‌های منفی عمل کند، اما در بلندمدت موجب تشدید مشکلات تنظیم هیجان و افزایش رفتارهای مجرمانه شود.

یافته‌های پژوهش حاضر را می‌توان در چارچوب نظریه‌های تنظیم هیجان و نظریه‌های شناختی-رفتاری تبیین کرد. بر اساس این دیدگاه‌ها، رفتارهای مجرمانه نتیجه تعامل پیچیده میان عوامل شناختی، هیجانی و محیطی هستند (Lewis et al., 2023; Mazza et al., 2025). اختلال شخصیت مرزی، حساسیت طرد و تحمل ناکامی پایین موجب افزایش آسیب‌پذیری هیجانی فرد می‌شوند و در صورت نبود راهبردهای تنظیم هیجان کارآمد، فرد برای کاهش تنش روانی به رفتارهای تکانشی یا مصرف مواد متوسل می‌شود. این فرایند به‌ویژه در افرادی که تجربه‌های آسیب‌زای کودکی داشته‌اند شدیدتر است، زیرا آسیب‌های اولیه می‌توانند رشد تنظیم هیجان و احساس امنیت بین‌فردی را مختل کنند (Baglivio et al., 2020; Cruz et al., 2022). پژوهش‌های انجام‌شده نیز نشان داده‌اند که تجربه‌های آسیب‌زای دوران کودکی با اختلالات شخصیت، پرخاشگری و رفتارهای مجرمانه ارتباط معنادار دارند (Jiang & Zhang, 2023; Li et al., 2023).

نتایج این پژوهش همچنین اهمیت نقش عوامل هیجانی و بین‌فردی را در تبیین رفتارهای مجرمانه برجسته می‌کند. برخلاف دیدگاه‌های سنتی که رفتار مجرمانه را صرفاً حاصل ویژگی‌های ضد اجتماعی می‌دانستند، یافته‌های جدید نشان می‌دهد که احساس طرد، خشم مزمن، ناتوانی در تحمل ناکامی و اختلال در تنظیم هیجان نقش اساسی در شکل‌گیری رفتارهای خشونت‌آمیز دارند (Grobbink et al., 2023; Pantoja et al., 2023b). در واقع، بسیاری از رفتارهای مجرمانه تکانشی را می‌توان به‌عنوان واکنش‌های هیجانی شدید در برابر ناکامی، تهدید یا طرد اجتماعی در نظر گرفت. این موضوع اهمیت توجه به درمان‌های مبتنی بر تنظیم هیجان، مدیریت خشم و بهبود روابط بین‌فردی را دوچندان می‌سازد.

به‌طور کلی، یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که اختلال شخصیت مرزی، تحمل ناکامی و حساسیت طرد از طریق افزایش خشم خصیصه‌ای و مصرف مواد، نقش مهمی در تبیین رفتارهای مجرمانه تکانشی دارند. این یافته‌ها نه تنها با پژوهش‌های پیشین همسو هستند، بلکه تصویری جامع از تعامل عوامل شخصیتی، هیجانی و رفتاری در شکل‌گیری رفتارهای مجرمانه ارائه می‌دهند. بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که کاهش رفتارهای مجرمانه تکانشی نیازمند توجه همزمان به مشکلات شخصیت، تنظیم هیجان، مهارت‌های مقابله‌ای و درمان سوءمصرف مواد است.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به استفاده از ابزارهای خودگزارشی اشاره کرد که ممکن است تحت تأثیر تمایل آزمودنی‌ها به پاسخ‌دهی اجتماعی مطلوب قرار گرفته باشد. همچنین نمونه پژوهش محدود به شهر تهران بود و این مسئله تعمیم‌پذیری نتایج به سایر مناطق و فرهنگ‌ها را با محدودیت مواجه می‌کند. ماهیت مقطعی پژوهش نیز امکان نتیجه‌گیری قطعی درباره روابط علی را محدود می‌سازد. علاوه بر این، متغیرهای دیگری مانند وضعیت اقتصادی، حمایت اجتماعی، سابقه خانوادگی و ویژگی‌های زیستی در این پژوهش کنترل نشدند که می‌توانند بر رفتارهای مجرمانه تکانشی اثرگذار باشند.

پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آینده با استفاده از طرح‌های طولی، نقش تغییرات هیجانی و شخصیتی را در بروز رفتارهای مجرمانه در طول زمان بررسی کنند. همچنین بررسی نقش متغیرهایی مانند دلبستگی ناایمن، شرم، سبک‌های مقابله‌ای، تاب‌آوری و کارکردهای اجرایی مغز می‌تواند درک دقیق‌تری از سازوکارهای شکل‌گیری رفتارهای تکانشی فراهم سازد. انجام پژوهش‌های مقایسه‌ای در گروه‌های مختلف جمعیتی و فرهنگی و نیز استفاده از روش‌های چندمنبعی مانند مصاحبه‌های بالینی و ارزیابی‌های رفتاری نیز می‌تواند به غنای یافته‌ها کمک کند.

با توجه به نتایج پژوهش حاضر، پیشنهاد می‌شود برنامه‌های پیشگیرانه و درمانی مبتنی بر آموزش تنظیم هیجان، کنترل خشم و افزایش تحمل ناکامی در مراکز مشاوره، مدارس، زندان‌ها و مراکز بازپروری اجرا شود. همچنین غربالگری ویژگی‌های شخصیت مرزی و مشکلات مصرف مواد در افراد در معرض خطر می‌تواند در پیشگیری از رفتارهای خشونت‌آمیز مؤثر باشد. استفاده از درمان‌های شناختی-رفتاری، رفتاردرمانی دیالکتیکی و برنامه‌های بازتوانی روان‌شناختی نیز می‌تواند در کاهش تکانشگری، سوءمصرف مواد و رفتارهای مجرمانه نقش مهمی ایفا کند.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

موازین اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازین و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران از تمامی شرکت‌کنندگان که در اجرای پژوهش حاضر کمک نمودند نهایت قدردانی و سپاس را دارند.

شفافیت داده‌ها

داده‌ها و مآخذ پژوهش حاضر در صورت درخواست از نویسنده مسئول و ضمن رعایت اصول کپی رایت ارسال خواهد شد.

حامی مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

چکیده گسترده

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Impulsive criminal behaviors represent one of the most complex manifestations of antisocial and maladaptive behavioral patterns and are frequently associated with emotional dysregulation, aggression, poor impulse control, and substance abuse. These behaviors are typically characterized by sudden and emotionally driven actions with limited forethought and diminished consideration of long-term consequences. Contemporary psychological and criminological literature increasingly emphasizes the role of personality pathology, emotional instability, and maladaptive interpersonal schemas in the development of impulsive criminality (Lewis et al., 2023; Mazza et al., 2025). Among the personality-related variables associated with aggressive and criminal behaviors, Borderline Personality Disorder (BPD) has attracted considerable attention due to its

strong links with impulsivity, emotional instability, interpersonal conflicts, and self-destructive tendencies (Casale et al., 2021; Iqbal et al., 2020).

Borderline Personality Disorder is characterized by instability in affect regulation, identity disturbance, chronic feelings of emptiness, fear of abandonment, and severe interpersonal dysfunction. Individuals with BPD often experience intense anger, emotional reactivity, and difficulties controlling impulsive behaviors, which may contribute to violent and criminal actions (McQuaid et al., 2024; Mendoza et al., 2025). Empirical findings have demonstrated significant associations between BPD symptoms and aggressive conduct, criminal offending, intimate partner violence, and self-harming behaviors (Fernández-Muñoz et al., 2024; Mansoor et al., 2022). Furthermore, incarcerated populations frequently exhibit elevated rates of BPD traits and emotional dysregulation, indicating that personality pathology may be a critical component in understanding impulsive criminal behavior (Edwards et al., 2021; Yousefi & Talib, 2022).

Another important construct associated with impulsive criminality is frustration tolerance. Individuals with low frustration tolerance tend to react intensely to obstacles, stressors, or unmet expectations and may display aggressive or impulsive reactions when confronted with adverse situations. Studies have shown that frustration intolerance is associated with aggression, substance abuse, underage drinking, antisocial behavior, and emotional dysregulation (Baek et al., 2022; Lang et al., 2024). In emotionally vulnerable individuals, frustration may trigger intense anger and hostile cognitions that increase the likelihood of violent and impulsive behaviors (Paulus et al., 2021; Walters, 2020). Consequently, low frustration tolerance may operate as an important psychological risk factor for criminal tendencies.

Rejection sensitivity is another interpersonal-emotional vulnerability closely linked with emotional instability and aggression. Rejection-sensitive individuals are highly reactive to perceived social exclusion or criticism and frequently interpret ambiguous social situations as threatening or rejecting. Such perceptions often evoke intense shame, anger, hostility, and retaliatory tendencies (Čekić, 2024; Grobink et al., 2023). Previous studies have suggested that individuals with high rejection sensitivity may engage in aggressive or impulsive responses to cope with interpersonal insecurity and emotional pain (Hajfiroozabadi et al., 2022; Pantoja et al., 2023b). Rejection sensitivity is especially prominent in individuals with borderline personality features, where fear of abandonment and unstable attachment patterns contribute to maladaptive interpersonal functioning (FarajĪ & Oğur, 2023; McQuaid et al., 2024).

Trait anger has also been identified as a central mechanism underlying aggressive and impulsive behaviors. Trait anger refers to a stable predisposition to perceive situations as frustrating or threatening and to respond with frequent and intense anger reactions. Studies have consistently shown that elevated trait anger predicts aggression, violence, emotional dysregulation, and impulsive conduct (Bertsch et al., 2021; McGonigal & Dixon-Gordon, 2020). In individuals with BPD, frustration and perceived rejection frequently intensify anger experiences, leading to diminished behavioral control and increased risk of criminal or violent acts (Girasek et al., 2022; Paulus et al., 2021).

Substance use represents another major factor associated with impulsive criminal behaviors. Psychoactive substances may impair judgment, weaken inhibitory control, intensify emotional instability, and increase aggressive tendencies. Research has shown strong associations between substance abuse, violent offending, antisocial conduct, and emotional dysregulation (Hudon et al., 2023; Sontate et al., 2021). Individuals with BPD often use substances as maladaptive coping mechanisms to regulate negative emotions and reduce psychological distress, thereby increasing their vulnerability to impulsive criminal actions (Francis et al., 2024; Lind et al., 2024). Additionally, comorbidity between BPD and substance use disorders has been associated with greater severity of violence and criminality (Edwards et al., 2021; Tsyngauz et al., 2023).

Recent studies have also highlighted the role of childhood trauma and adverse childhood experiences in the development of personality pathology, emotional dysregulation, and criminal behaviors (Baglivio et al., 2020;

Cruz et al., 2022). Traumatic experiences may disrupt emotional development, attachment security, and coping capacities, thereby increasing susceptibility to BPD symptoms, aggression, and impulsivity (Jiang & Zhang, 2023; Li et al., 2023). Furthermore, individuals exposed to early adversity often exhibit low frustration tolerance, heightened rejection sensitivity, and maladaptive emotion regulation patterns (Hesselink, 2023; Moreira et al., 2022).

Despite the growing literature on personality disorders, aggression, and criminal behavior, relatively few studies have examined the simultaneous relationships among borderline personality disorder, frustration tolerance, rejection sensitivity, trait anger, substance use, and impulsive criminal behaviors within a unified causal framework. Therefore, the present study aimed to investigate the causal model of the relationship between borderline personality disorder, frustration tolerance, and rejection sensitivity with impulsive criminal behaviors through the mediating roles of trait anger and substance use.

Methodology

The present study employed a descriptive-correlational design using structural equation modeling. The statistical population consisted of individuals with histories of risky or impulsive behaviors who were referred to counseling centers, rehabilitation clinics, and psychological service centers in Tehran during 2025. A total of 420 participants were selected using purposive and convenience sampling methods. Inclusion criteria included age between 18 and 45 years, literacy, informed consent, and a documented history of impulsive or high-risk behaviors. Individuals with severe psychotic disorders or severe cognitive impairments were excluded.

Data were collected using standardized psychological instruments. Borderline personality disorder symptoms were assessed using the Borderline Personality Scale. Frustration tolerance was measured using the Frustration Discomfort Scale. Rejection sensitivity was assessed through the Rejection Sensitivity Questionnaire. Trait anger was evaluated using the Trait Anger Scale from the State-Trait Anger Expression Inventory. Substance use was measured using the ASSIST questionnaire developed by the World Health Organization. Impulsive criminal behaviors were assessed using the Barratt Impulsiveness Scale.

Data analysis was conducted using SPSS-27 and AMOS-26. Descriptive statistics, Pearson correlation coefficients, and structural equation modeling were employed. Bootstrapping procedures with 5000 resamples were used to test indirect effects and mediation pathways. Model fit was evaluated using indicators including χ^2/df , GFI, AGFI, CFI, IFI, NFI, TLI, and RMSEA.

Findings

Demographic findings indicated that 63.8% of participants were male and 36.2% were female. The mean age of participants was 31.74 years with a standard deviation of 7.92 years. Approximately 58.8% of participants reported a history of substance use. The findings also revealed relatively high rates of impulsive and high-risk behaviors within the sample population.

Correlation analyses demonstrated significant positive relationships among borderline personality disorder, low frustration tolerance, rejection sensitivity, trait anger, substance use, and impulsive criminal behaviors. The strongest correlation was observed between trait anger and impulsive criminal behavior, followed by borderline personality disorder and impulsive criminal behavior. These findings suggested that increased emotional instability, anger, interpersonal sensitivity, and substance use were associated with greater tendencies toward impulsive criminal conduct.

The structural equation model demonstrated satisfactory fit indices. The χ^2/df ratio was 2.41, indicating acceptable model fit. Additional indices also supported the adequacy of the proposed model, including GFI = 0.93, AGFI = 0.91, CFI = 0.95, IFI = 0.95, NFI = 0.92, and RMSEA = 0.058. These indices confirmed that the proposed causal model adequately explained relationships among the study variables.

Direct path analyses showed that borderline personality disorder significantly predicted trait anger, substance use, and impulsive criminal behaviors. Frustration tolerance and rejection sensitivity also demonstrated significant direct effects on trait anger and impulsive criminal behaviors. Trait anger significantly predicted impulsive criminal behavior, indicating that emotionally dysregulated individuals with chronic anger tendencies were more likely to engage in impulsive and criminal acts. Substance use also had a strong direct effect on impulsive criminal behavior.

Bootstrapping analyses confirmed the mediating roles of trait anger and substance use. Trait anger significantly mediated the relationship between borderline personality disorder and impulsive criminal behavior, suggesting that chronic anger may function as an emotional mechanism translating personality pathology into aggressive and impulsive actions. Similarly, substance use significantly mediated the relationships between borderline personality disorder, rejection sensitivity, and impulsive criminal behaviors. Confidence intervals for all indirect effects excluded zero, confirming statistical significance of the mediation pathways.

Discussion and Conclusion

The findings of the present study demonstrated that borderline personality disorder, low frustration tolerance, and rejection sensitivity significantly contributed to impulsive criminal behaviors both directly and indirectly through trait anger and substance use. These findings support theoretical perspectives emphasizing the interaction between emotional dysregulation, maladaptive personality traits, and behavioral impulsivity in the development of criminal tendencies.

Individuals with borderline personality disorder often experience severe emotional instability, chronic anger, interpersonal insecurity, and poor impulse control. Such characteristics may reduce the capacity for rational decision-making during stressful situations and increase vulnerability to aggressive or criminal reactions. Similarly, individuals with low frustration tolerance may exhibit exaggerated emotional responses to perceived obstacles or failures, thereby increasing impulsive and hostile behaviors. Rejection-sensitive individuals may also interpret interpersonal situations as threatening or humiliating, which may intensify anger and retaliatory tendencies.

The mediating role of trait anger highlights the importance of chronic emotional dysregulation in the pathway from personality pathology to criminal conduct. Individuals with persistent anger tendencies are more likely to experience diminished inhibitory control and heightened emotional reactivity, which can lead to violent and impulsive actions. Likewise, the mediating role of substance use suggests that maladaptive coping strategies may intensify behavioral dysregulation and criminal risk.

Overall, the findings suggest that impulsive criminal behaviors are not solely products of antisocial tendencies but are strongly influenced by emotional instability, maladaptive interpersonal perceptions, chronic anger, and substance-related dysregulation. Therefore, interventions targeting emotional regulation, anger management, frustration tolerance, interpersonal functioning, and substance abuse treatment may play important roles in reducing impulsive criminal behaviors and improving psychological functioning among high-risk populations.

فهرست منابع

References

- Baek, H., Lee, S., & Posadas, C. E. (2022). Poor Parenting on Underage Drinking Through Frustration and Impulsivity. *Crime & Delinquency*, 68(10), 1898-1917. <https://doi.org/10.1177/00111287211064789>
- Baglivio, M. T., Wolff, K. T., DeLisi, M., & Jackowski, K. (2020). The Role of Adverse Childhood Experiences (ACEs) and Psychopathic Features on Juvenile Offending Criminal Careers to Age 18. *Youth Violence and Juvenile Justice*, 18(4), 337-364. <https://doi.org/10.1177/1541204020927075>

- Bertsch, K., Back, S. N., Flechsenhar, A., Neukel, C., Krauch, M., Spieß, K., Panizza, A., & Herpertz, S. C. (2021). Don't Make Me Angry: Frustration-Induced Anger and Its Link to Aggression in Women With Borderline Personality Disorder. *Frontiers in Psychiatry*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyt.2021.695062>
- Casale, A. D., Bonanni, L., Bargagna, P., Novelli, F., Fiaschè, F., Paolini, M., Forcina, F., Anibaldi, G., Cortese, F., Iannuccelli, A., Adriani, B., Brugnoli, R., Girardi, P., Paris, J., & Pompili, M. (2021). Current Clinical Psychopharmacology in Borderline Personality Disorder. *Current Neuropharmacology*, 19(10), 1760-1779. <https://doi.org/10.2174/1570159x19666210610092958>
- Čekić, E. (2024). Psychological Profile of Serial Killers: Analysis of Personality Traits, Motivation and Emotional Dynamics. *International journal of psychology*, 9(6), 1-27. <https://doi.org/10.47604/ijp.3068>
- Cruz, D., Lichten, M., Berg, K., & George, P. S. (2022). Developmental Trauma: Conceptual Framework, Associated Risks and Comorbidities, and Evaluation and Treatment. *Frontiers in Psychiatry*, 13. <https://doi.org/10.3389/fpsyt.2022.800687>
- Edwards, B. G., Maurer, J. M., Harenski, C. L., & Kiehl, K. A. (2021). Psychopathy, Borderline Personality Disorder, and Substance Use in Incarcerated Females. *Criminal Justice and Behavior*, 48(12), 1732-1748. <https://doi.org/10.1177/00938548211033336>
- Farajl, H., & Oğur, S. (2023). Examining the Relationship Between Borderline Personality Traits and Eating Attitudes, and Guilt and Shame. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-2914725/v1>
- Fernández-Muñoz, J. J., Guzman, M., & Hernandez, L. (2024). Borderline Personality Disorder and Intimate Partner Violence: A Systematic Review. *Papeles Del Psicólogo - Psychologist Papers*, 45(1), 48-55. <https://doi.org/10.23923/pap.psicol.3032>
- Francis, B., Ganasan, V. A. L., & Sulaiman, A. R. B. (2024). Brexpiprazole Attenuates Aggression, Suicidality and Substance Use in Borderline Personality Disorder: A Case Series. *Medicina*, 60(2), 283. <https://doi.org/10.3390/medicina60020283>
- Girasek, H., Nagy, V. A., Fekete, S., Ungvári, G. S., & Gazdag, G. (2022). Prevalence and Correlates of Aggressive Behavior in Psychiatric Inpatient Populations. *World journal of psychiatry*, 12(1), 1-23. <https://doi.org/10.5498/wjp.v12.i1.1>
- Grobbink, L. H., Huijbregts, K. M. L., Draisma, S., Derksen, J., & Westerhof, G. J. (2023). Psychological Mechanisms of Revenge and Revenge Ideations in Family Homicide: Results From Qualitative Research of Forensic Assessment Reports. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-3574643/v1>
- Hajfiroozabadi, M., Mohtashami, J., & Atashzadeh-Shoorideh, F. (2022). Individual Factors Underlying Suicidal Behaviors in Patients With Borderline Personality Disorder: A Qualitative Study. *Iranian journal of psychiatry and behavioral sciences*, 16(1). <https://doi.org/10.5812/ijpbs.118312>
- Hesselink, A. (2023). Adverse Childhood Experiences (ACEs) and the Link to Antisocial, Delinquent, and Criminal Behaviors. <https://doi.org/10.5772/intechopen.1001823>
- Huang, L. (2023). Cluster B Personality Disorder, Treatment, Comorbidity and Stigma. *Lecture Notes in Education Psychology and Public Media*, 7(1), 533-540. <https://doi.org/10.54254/2753-7048/7/2022912>
- Hudon, A., Dellazizzo, L., Phraxayavong, K., Potvin, S., & Dumais, A. (2023). Association Between Cannabis and Violence in Community-Dwelling Patients With Severe Mental Disorders. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 211(2), 88-94. <https://doi.org/10.1097/nmd.0000000000001604>
- Iqbal, S., French-Rosas, L. N., Banu, S., Han, J. Y., & Shah, A. A. (2020). Borderline Personality Disorder: Impact, Overlap, and Comorbidities. *Psychiatric Annals*, 50(1), 14-18. <https://doi.org/10.3928/00485713-20191206-01>
- Jiang, Y., & Zhang, J. (2023). Childhood Maltreatment, Personality Disorder, and Criminal Behaviours. *Journal of Education Humanities and Social Sciences*, 8, 465-471. <https://doi.org/10.54097/ehss.v8i.4290>
- Kamińska, A. G. (2022). "Problematic" Sexual Behaviors: Clinical and Legal Aspects. *The Person and the Challenges the Journal of Theology Education Canon Law and Social Studies Inspired by Pope John Paul II*, 12(1), 237-257. <https://doi.org/10.15633/pch.4244>
- Lang, J. A., Wolff, K. T., & Baglivio, M. T. (2024). School Engagement as a Mediator of the Relationship Between Temperament and Recidivism Among Adolescents in Community-Based Juvenile Justice Services. *Youth Violence and Juvenile Justice*, 22(3), 182-206. <https://doi.org/10.1177/15412040241231900>
- Lewis, C., Quiroga-Garza, A., Almela-Ojeda, M. J., Eteng, M. J., Macpherson, U., Nnam, M. U., Rodríguez-Espartal, N., Meneses, D., Pierce, Z., Ursulet, A., Repentigny, É. d., Quansah, J. E., Bessette, M., Gagnon, J., Johnson, E., & Hollis, T. (2023). An International Collection of Multidisciplinary Approaches to Violence and Aggression. <https://doi.org/10.5772/intechopen.100654>
- Li, Y., Huang, X., Yuan, M.-Y., Chang, J.-J., Zhang, T., Wang, G., & Su, P. (2023). Childhood Maltreatment and Homicidal Ideation Among Chinese Early Adolescents: The Serial Mediating Role of Borderline Personality Features and Aggression. *Aggressive Behavior*, 49(5), 536-546. <https://doi.org/10.1002/ab.22091>
- Lind, K., Palomäki, J., & Castrén, S. (2024). Examining Problem Gambling, Substance Use Disorders and Cluster B Personality Traits Among Incarcerated Individuals. *Addictive Behaviors Reports*, 20, 100566. <https://doi.org/10.1016/j.abrep.2024.100566>

- Mansoor, M., Butt, S. R., Satnarine, T., Ratna, P., Sarker, A., Ramesh, A. S., Tello, C. M., Jamil, D., Tran, H. H., & Khan, S. (2022). The Association Between Borderline Personality Disorder and Criminal Activity and Self-Harm, Including Suicidal Behavior: A Systematic Review. *Journal of Medical and Health Studies*, 3(4), 08-19. <https://doi.org/10.32996/jmhs.2022.3.4.2>
- Mazza, M., Lisci, F. M., Marzo, E. M., Masi, V. D., Abate, F., & Marano, G. (2025). Why Do They Do It? The Psychology Behind Antisocial Behavior in Children and Adolescents. *Pediatric Reports*, 17(2), 26. <https://doi.org/10.3390/pediatric17020026>
- McGonigal, P. T., & Dixon-Gordon, K. L. (2020). Anger and Emotion Regulation Associated With Borderline and Antisocial Personality Features Within a Correctional Sample. *Journal of Correctional Health Care*, 26(3), 215-226. <https://doi.org/10.1177/1078345820937775>
- McQuaid, G. A., Strang, J. F., & Jack, A. (2024). Borderline Personality as a Factor in Late, Missed, and Mis-Diagnosis in Autistic Girls and Women: A Conceptual Analysis. *Autism in Adulthood*, 6(4), 401-427. <https://doi.org/10.1089/aut.2023.0034>
- Mendoza, R. R., Convertino, A. D., & Blashill, A. J. (2025). Examining Associations of Borderline Personality Disorder Symptoms and Eating Disorder Diagnoses: Results From a US Representative Sample. *International Journal of Eating Disorders*, 58(4), 778-788. <https://doi.org/10.1002/eat.24370>
- Moreira, D., Barbosa, F., Sousa-Gomes, V., & Fávero, M. (2022). Childhood Traumatic Experiences and Psychopathy: A Comprehensive Review. *Psychological Trauma Theory Research Practice and Policy*, 14(8), 1281-1287. <https://doi.org/10.1037/tra0001191>
- Pantoja, J. N., Sentone, F., & Karen Priscila Del Rio, S. (2023a). Inventário De Modos Esquemáticos Em Casos De Comportamento Agressivo: Uma Revisão Sistemática. *Revista Brasileira De Terapias Cognitivas*, 19(nesp). <https://doi.org/10.5935/1808-5687.20230043-pt>
- Pantoja, J. N., Sentone, F., & Karen Priscila Del Rio, S. (2023b). Schema Mode Inventory in Cases of Aggressive Behavior: A Systematic Review. *Revista Brasileira De Terapias Cognitivas*, 19(nesp). <https://doi.org/10.5935/1808-5687.20230043-en>
- Paulus, F. W., Ohmann, S., Möhler, E., Plener, P. L., & Popow, C. (2021). Emotional Dysregulation in Children and Adolescents With Psychiatric Disorders. A Narrative Review. *Frontiers in Psychiatry*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2021.628252>
- Sontate, K. V., Kamaluddin, M. R., Mohamed, I. N., Mohamed, R. M. P., Shaikh, M. F., Kamal, H., & Kumar, J. (2021). Alcohol, Aggression, and Violence: From Public Health to Neuroscience. *Frontiers in psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.699726>
- Tomasetti, C., Autullo, G., Ballerini, A., Bartolomeis, A. d., Dell'Osso, B., Fiorentini, A., Tonioni, F., Villari, V., & Berardis, D. D. (2024). Treating Depression in Patients With Borderline Personality Disorder: Clinical Clues on the Use of Antidepressants. *Annals of General Psychiatry*, 23(1). <https://doi.org/10.1186/s12991-024-00507-z>
- Tsyngauz, E., Chiu, A. K., & Faruqi, Z. (2023). Importance of Longitudinal Assessments in a Case of Comorbid Polysubstance Use Disorder and Borderline Personality Disorder Misdiagnosed as Bipolar I Disorder. *Cureus*. <https://doi.org/10.7759/cureus.45253>
- Volpe, G., Tagliente, S., Palmisano, A., Grattagliano, I., & Rivolta, D. (2022). Non-invasive Neuromodulation Can Reduce Aggressive Behaviors in Humans: A Critical Perspective. *Journal of Forensic Sciences*, 67(4), 1593-1606. <https://doi.org/10.1111/1556-4029.15040>
- Walters, G. D. (2020). Predicting Future Intimate Partner Violence With Past Intimate Partner Violence: The Moderating Role of Proactive and Reactive Criminal Thinking. *Criminal Justice and Behavior*, 47(8), 943-955. <https://doi.org/10.1177/0093854820921549>
- Yousefi, F., & Talib, M. A. (2022). Predictors of Personality Disorders in Prisoners. *Journal of Medicine and Life*, 15(4), 454-461. <https://doi.org/10.25122/jml-2021-0317>